

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Gödöllői Campus

Akvakultúra és Környezetbiztonsági Intézet

Környezetgazdálkodási agrármérnök mesterképzési szak

**KÖRNYEZETI NEVELÉS A GYAKORLATBAN:
TANYAÓVODÁK ÉS SZOCIÁLIS FARMOK SZEREPE A
FENNTARTHATÓ SZEMLELETFORMÁLÁS
FÓKUSZÁBAN**

Belső konzulens: Dr. Ujj Apolka
egyetemi docens

**Belső konzulens
intézete/tanszéke:** Vidékfejlesztés és Fenntartható
Gazdaság Intézet/
Agroökológiai és Ökológiai
Gazdálkodási Tanszék

Készítette: Petrovicsné Bökönyszegi Orsolya

Gödöllő

2025

Környezeti nevelés a gyakorlatban: Tanyaóvodák és szociális farmok szerepe a fenntartható szemléletformálás fókuszában

Petrovicsné Bökönyszegi Orsolya

Környezetgazdálkodási agrármérnök szak, MSc, Nappali

Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet/ Agroökológiai és Ökológiai Gazdálkodási Tanszék

Belső konzulens: Dr. Ujj Apolka, egyetemi docens, Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet/ Agroökológiai és Ökológiai Gazdálkodási Tanszék

Jakob Streit (1995) szavaival élve: „A 21. század a gyermek százada kell hogy legyen.”

Dolgozatom három részből épült fel. Első körben a szakirodalom áttekintésével végeztem kutatómunkát első részhipotézisem alátámasztására, miszerint a szociális farmok szemléletformáló funkciójának szerepe kiemelkedő társadalmunkban. Második hipotézisem alátámasztására környezeti nevelésben, farmpedagógiában tapasztalt szakemberekkel (n=3) készítettem mélyinterjút. Interjúim elemzése során a szakirodalomban feltárt lehetőségek és nehézségek is beigazolódtak. A szociális farmok társadalmi szemléletformáló funkcióját már felismerték a szakemberek, s legjobb tudásuk szerint építik ennek alapján tevékenységi körüket, a nehézségek azonban jelen vannak, a jogi és finanszírozási problémák lelassítják vagy akár akadályozzák a folyamatokat. A harmadik részhipotézisem kapcsán kérdőív (n=80) segítségével mértem fel a szülők környezeti nevelésre való igényét és a szociális farmok, különösen a tanyaóvodákról való ismereteiket. A kutatás alapján megállapítható, hogy a szülők részéről igény van a környezeti nevelésre, azonban a tanyaóvoda, szociális farmok kapcsán kevés ismerettel rendelkeznek. Vizsgálataim során megállapítottam, hogy a szociális farmok szemléletformáló tevékenységei csak akkor tudják beteljesíteni társadalmi funkciójukat, ha a szülőknek valódi igénye mutatkozik a természetközeli nevelési formák iránt és ha a pedagógiai szemléletváltás társadalmi támogatottságot élvez.

Összeségében a szociális farmok a mezőgazdaság ölelésében tökéletes keretet adnak a társadalom gyógyítására, támogatására, s akár nevelésére is. Úgy gondolom, hogy a tanyaóvodák egy olyan lehetősége a társadalomnak a jövő generáció nevelésére, mely a természetközeli élménypedagógián keresztül nemcsak tudást, értékrendet ad, de segít gyermekeinknek környezetükre igényes, gondoskodó felnőtté válni.